

DECRET Nr. 177 din 4 august 1948
pentru regimul general al cultelor religioase*)
EMITENT: MINISTERUL CULTELOR
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 178 din 4 august 1948

*) Text corectat conform rectificarii aparuta în Monitorul Oficial Nr. 204 din 3 Septembrie 1948.

CAP. 1

Dispozitii generale

SECTIUNEA I

Despre libertatea religioasa

ART. 1

Statul garanteaza libertatea constiintei si libertatea religioasa pe tot cuprinsul Republicii Populare Române.

Oricine poate sa apartina oricarei religii sau sa îmbratiseze orice credinta religioasa, daca exercitiul ei nu contravine Constitutiei, securitatii si ordinii publice sau bunelor moravuri.

ART. 2

Ura confesionala manifestata prin acte, care stânjenesc liberul exercitiu al unui cult religios recunoscut, constituie un delict ce se pedepseste conform legii.

ART. 3

Nimeni nu poate fi urmarit pentru credinta sa religioasa sau pentru necredinta sa.

Credinta religioasa nu poate împiedica pe nimeni de a dobândi si exercita drepturi civile si politice si nici nu poate scuti pe nimeni de la obligatiunile impuse de legi.

ART. 4

Nimeni nu poate fi constrâns sa participe la serviciile religioase ale unui cult.

ART. 5

Nimeni nu poate fi constrâns, prin masuri administrative de Stat, sa contribuie la cheltuielile unui cult sau sa se supuna unor hotarâri ale organelor religioase de judecata.

SECTIUNEA II

Despre libertatea organizarii cultelor

ART. 6

Culte religioase sunt libere sa se organizeze si pot functiona liber daca practicile si ritualul lor nu sunt contrare Constitutiei, securitatii sau ordinii publice si bunelor moravuri.

ART. 7

Culte religioase se vor organiza dupa norme proprii, conform învataturilor, canoanelor, si traditiilor lor, putând organiza potrivit acelorasi norme, asezaminte, asociatiuni, ordine si congregatiuni.

ART. 8

Culte religioase recunoscute pot avea organe de judecata religioasa pentru disciplinarea personalului din serviciul lor.

Organele disciplinare de judecata se organizeaza prin regulamente speciale, în conformitate cu canoanele si statutele cultelor respective. Regulamentele se alcatuiesc de organele legale al cultului respectiv si se aproba prin decret al Prezidiului Marii Adunari Nationale, la propunerea ministerului cultelor.

ART. 9

Partile componente locale ale cultelor religioase recunoscute pot avea si întretine, singure sau în asociatie cu altele, cimitire pentru credinciosii lor.

Comunele sunt obligate a crea cimitire comune, sau locuri rezervate din terenurile cimitirelor existente, pentru înmormântarea celor ce nu apartin cultelor ce au cimitire.

CAP. 2

Raporturile dintre Stat si cultele religioase

ART. 10

Credinciosii tuturor cultelor religioase sunt obligati a se supune legilor tarii, a depune juramântul în forma si în cazurile prevazute de lege si a face înscrierea actelor de stare civila la oficiile de stare civila în termen legal.

ART. 11

Delictele si crimele de drept comun savârsite de sefii sau de ierarhii cultelor religioase se judeca de Curti, cu recurs la Curtea Suprema.

ART. 12

Culte religioase recunoscute vor trebui sa aiba organizatie centrala, care sa reprezinte cultul, indiferent de numarul credinciosilor sai.

ART. 13

Culte religioase, pentru a putea sa se organizeze si sa functioneze, vor trebui sa fie recunoscute prin decret al Prezidiului Marii Adunari Nationale, dat la propunerea Guvernului, în urma recomandarii ministrului cultelor.

În cazuri bine motivate se va putea retrage recunoasterea în acelasi mod.

ART. 14

În vederea recunoasterii, fiecare cult religios va înainta, prin Ministerul Cultelor, spre examinare si aprobare, statutul sau de organizare si functionare, cuprinzând

sistemul de organizare, conducere si administrare, însoțit de marturisirea de credinta respectiva.

ART. 15

Biserica Ortodoxa Româna este autocefala si unitara în organizarea sa.

ART. 16

Organizarea de partide politice pe baza confesionala este interzisa.

ART. 17

Partile componente locale ale cultelor religioase recunoscute, precum comunitati, parohii, unitati, grupe, vor trebui sa fie înscrise într-un registru special al primariei respective, cu aratarea nominala a organelor de conducere si control si cu indicarea numerica a membrilor care fac parte din ele.

ART. 18

Asociatiunile civile si fundatiunile care urmaresc în total sau în parte, scopuri religioase, trebuie, pentru a fi recunoscute ca persoane juridice, sa aiba încuviintarea Guvernului, prin Ministerul Cultelor, fiind supuse întru totul obligatiunilor ce decurg din legi cu privire la caracterul lor religios.

ART. 19

Inscriptiunile si semnele simbolice, precum si sigiliile sau stampilele aratând denumirea cultului, vor trebui sa aiba în prealabil aprobarea Ministerului Cultelor.

ART. 20

Sefii cultelor, ierarhii si în general întregul personal din serviciul cultelor, trebuie sa fie cetateni români, bucurându-se de deplinatatea exercitiului drepturilor civile si politice.

ART. 21

Sefii cultelor, precum si mitropolitii, arhiepiscopii, episcopii, superintendentii, administratorii-apostolici, vicarii-administrativi si altii, având functiuni asemanatoare, alesi sau numiti în conformitate cu statutele de organizare ale cultelor respective, nu vor fi recunoscuti în functiune decât în baza aprobarii Prezidiului Marii Adunari Nationale, data prin decret, la propunerea Guvernului, în urma recomandarii ministrului cultelor.

Înainte de intrarea în functiune, toti acestia vor depune juramântul de credinta în fata ministrului cultelor.

Formula de juramânt este urmatoarea:

"Ca slujitor al lui Dumnezeu, ca om si ca cetatean,

Jur de a fi credincios Poporului si de a apara Republica Populara Româna, împotriva dusmanilor din afara si dinauntru;

Jur ca voi respecta si voi face sa se respecte de catre subalternii mei, legile Republicii Populare Române;

Jur ca nu voi îngadui subalternilor mei sa întreprinda si sa ia parte si nici eu nu voi întreprinde si nu voi lua parte la nici o actiune de natura a aduce atingere ordinii publice si integritatii Republicii Populare Române.

Asa sa-mi ajute Dumnezeu!"

Aceasta formula de juramânt este obligatorie si pentru conducatorii asociatiilor civile cu caracter religios prevazute la art. 18.

Ceilalti membri ai clerului aparținând diferitelor culte, cât si presedintii sau conducatorii comunitatilor locale, vor depune înainte de intrarea lor în functiune, în fata sefilor lor ierarhici juramântul de credinta dupa formula urmatoare:

"Ca slujitor al lui Dumnezeu, ca om si ca cetatean,

Jur de a fi credincios Poporului si de a apara Republica Populara Româna împotriva dusmanilor din afara si dinauntru;

Jur a respecta legile Republicii Populare Române si de a pastra secretul în serviciul orânduit de Stat.

Asa sa-mi ajute Dumnezeu"!

Ceilalti functionari din serviciul cultelor religioase vor depune în fata autoritatilor competente de Stat, juramântul de credinta prevazut de art. 8 din legea Nr. 363 din 30 Decembrie 1947 pentru constituirea Statului Român în Republica Populara Româna.

ART. 22

Culte religioase, cu organizatii eparhiale pot avea un numar de eparhii în raport cu numarul total al credinciosilor.

Pentru crearea si functionarea de eparhii, (dioceze, superintendente), se vor socoti în medie 750.000 de credinciosi de fiecare eparhie.

Delimitarea eparhiilor si repartizarea credinciosilor pe eparhii, se vor face de catre organele statutare ale cultului respectiv si se va confirma printr-un decret al Prezidiului Marii Adunari Nationale, la propunerea ministrului cultelor.

CAP. 3

Despre activitatea cultelor

ART. 23

Activitatea cultelor religioase recunoscute se va desfasura potrivit cu învatatura lor religioasa, cu statutul de organizare aprobat si în conformitate cu legile tarii si bunele moravuri.

ART. 24

Culte religioase pot tine congrese sau adunari generale cu aprobarea Ministerului Cultelor, iar conferintele si consfaturile locale (adunari eparhiale, protopopesti), cu aprobarea autoritatilor locale respective.

ART. 25

Ministerul Cultelor va putea suspenda orice hotărâri, instrucțiuni sau ordonante, precum și orice ordin cu caracter administrativ-bisericesc, cultural, educativ, filantropic sau fundational, care ar contraveni statutelor de organizare ale cultului respectiv actelor de fundatiune, actelor de constituire, securitatii și ordinii publice sau bunelor moravuri.

Pastoralele și circularile de interes general vor fi comunicate în timp util Ministerului Cultelor.

ART. 26

Culte pot întrebuința, în manifestările și activitatea lor internă, limba maternă a credincioșilor.

Correspondența cu Ministerul Cultelor se va face în limba română.

ART. 27

La pomeniri, în legătură cu autoritatea supremă a Statului, care în mod obișnuit se fac cu ocazia diferitelor slujbe religioase, precum și la solemnitățile oficiale prevăzute de legi și deciziuni, se vor întrebuința numai formule aprobate, în prealabil, de Ministerul Cultelor. Cultele sunt ținute, de asemenea, să nu întrebuințeze formule și expresii, în cartile de ritual, contrare legilor și bunelor moravuri.

CAP. 4

Despre patrimoniul cultelor religioase

ART. 28

Culte religioase recunoscute sunt persoane juridice. Sunt persoane juridice și partile lor componente locale, care au numărul legal de membri prevăzut de legea persoanelor juridice, precum și asezămintele, asociațiunile, ordinele și congregațiunile prevăzute în statutele lor de organizare, dacă acestea din urmă s-au conformat dispozițiilor legii persoanelor juridice.

ART. 29

Bunurile mobile și imobile ale cultelor religioase, ale diferitelor parti constitutive, asezămintelor, asociațiunilor, ordinele și congregațiunilor, vor fi inventariate de organele lor statutare.

Organele centrale ale cultelor religioase vor comunica toate datele cu privire la aceste inventare Ministerului Cultelor, pentru exercitarea dreptului de verificare și control.

ART. 30

Culte religioase, diferitelor lor parti componente, asezămintele, asociațiunile, ordinele și congregațiunile vor avea bugete proprii, cu arătarea veniturilor și cheltuielilor.

Aceste bugete sunt supuse controlului Ministerului Cultelor.

Bugetele si gestiunilor organelor si instructiunilor centrale, ale centrelor eparhiale si ale asezamintelor lor, se aproba, se verifica si se descarca de Ministerului Cultelor.

ART. 31

Cheltuielile pentru întretinerea cultelor religioase si a nevoilor lor, pot fi acoperite si din contributiuni consimtite de credinciosi.

ART. 32

Subventiile acordate de Stat vor fi contabilizate si controlate, conform legii contabilitatii publice.

ART. 33

Contravenirea la legile care privesc ordinea democratica a Republicii Populare Române poate atrage, în total sau în parte, retragerea subventiilor acordate de Stat. Deserventii cultelor, care au atitudini antidemocratice, vor putea fi înlaturati temporar sau definitiv de la salarizarea acordata de Stat.

ART. 34

Salarizarea personalului cultelor religioase se va face conform normelor generale în vigoare.

ART. 35

Institutia patronatului, privind bunuri patronale provenite de la persoane sau institutii private de orice categorie, ramâne desfiintata.

ART. 36

Averea cultelor disparute sau a caror recunoastere a fost retrasa, apartine de drept Statului.

ART. 37

Daca cel putin 10% din numarul credinciosilor comunitatii locale a unui cult trec la alt cult, comunitatea locala religioasa a cultului parasit, pierde de drept o parte din patrimoniul sau, proportionala cu numarul credinciosilor care au parasit-o si aceasta parte proportionala se stramuta tot de drept în patrimoniul comunitatii locale a cultului adoptat de noii credinciosi.

Daca cei care parasesc comunitatea locala alcatuiesc majoritatea, biserica (locasul de închinaciune, casa de rugaciuni), cum si edificiile anexe, apartin de drept comunitatii locale a cultului nou adoptat, cealalta avere cuvenindu-se celor doua comunitati locale în proportia aratata la alineatul precedent.

Daca cei trecuti de la un cult la altul reprezinta cel putin 75% din numarul credinciosilor comunitatii locale a cultului parasit, întreaga avere se stramuta de drept în patrimoniul comunitatii locale a cultului adoptat, cu drept de despagubire pentru comunitatea locala parasita, proportional cu numarul celor ramasi fara a se socoti biserica (locasul de închinaciune, casa de rugaciuni) si edificiile anexe; aceasta despagubire va fi platita în termen de cel mult 3 ani de la stabilirea ei.

Cazurile prevazute în acest articol vor fi constatate si solutionate de judecatoria populara a locului.

CAP. 5

Raporturile dintre culte

ART. 38

Trecerile de la un cult la altul sau parasirea unui cult, sunt libere.

Declaratia de parasire a unui cult se comunica partii componente locale a cultului parasit, prin autoritatea comunala locala. La cerere autoritatea comunala respectiva este obligata sa elibereze dovada facerii acestei comunicari.

ART. 39

Nici un cult nu va putea înscrie noi adepti, decât daca cel ce solicita acest lucru face dovada ca a anuntat de parasirea cultului, cultul caruia i-a apartinut.

ART. 40

Relatiunile cultelor religioase cu strainatatea, vor fi numai de natura religioasa.

Nici un cult religios si nici un reprezentant al vreunui cult nu va putea întretine legaturi cu cultele religioase, institutiuni sau persoane oficiale în afara teritoriului tarii, decât cu aprobarea Ministerului Cultelor si prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe.

ART. 41

Jurisdictia cultelor religioase din tara nu se poate întinde în afara de teritoriul Republicii Populare Române si nici cultele religioase din strainatate nu vor putea exercita jurisdictiunea asupra credinciosilor din cuprinsul Statului Român.

ART. 42

Ajutoarele sau ofrandele primite din strainatate de cultele religioase din tara sau trimise de acestea în strainatate, vor fi controlate de Stat.

ART. 43

Bunurile bisericesti aflatoare în strainatate si interesele religioase ale cetatenilor români în strainatate pot constitui obiectul unor întelegeri internationale pe baza de reciprocitate.

CAP. 6

Despre învătamântul religios

ART. 44

Culte religioase sunt libere a-si organiza învătamântul pentru pregatirea personalului cultului sub controlul Statului.

Crearea scolilor si alcatuirea programelor scolare se vor face de catre organele competente ale cultelor religioase respective si vor fi supuse spre aprobare Ministerului Cultelor.

ART. 45

Membrii Corpului didactic se numesc de organele statutare ale cultului religios respectiv, în conformitate cu statutul si normele aprobate de minister, având pentru cei salarizati de Stat recunoasterea prealabila a ministerului, iar pentru cei platiti de cult, confirmarea în termen de 15 zile de la numire.

Ministerul Cultelor poate anula numirile facute, când motive de ordine publica sau siguranta Statului cer acest lucru.

ART. 46

Diplomele si certificatele eliberate de catre scolile de învățământ pentru pregătirea personalului cultului, au valabilitatea numai în cuprinsul cultului respectiv.

Echivalarea diplomelor si certificatelor din strainatate, în ceea ce priveste pregătirea religioasa, va fi stabilita de comisiuni speciale recunoscute de Ministerul Cultelor.

ART. 47

Culte religioase sunt obligate a comunica Ministerului Cultelor toate datele cu privire la organizarea si functionarea învățământului pentru pregătirea personalului eclesiastic.

ART. 48

Culte religioase pot organiza, cu aprobarea ministerului, pentru pregătirea deserventilor cultului, scoli de cântăreți si scoli pentru pregătirea clerului.

Scolile de cântăreți vor avea la baza cel puțin gimnaziul unic sau sapte clase primare (învățământul elementar de sapte clase).

Scolile pentru pregătirea clerului mirean si monahal pot fi seminarii teologice, având la baza gimnaziul unic sau sapte clase primare, institute teologice, având la baza absolventa liceului sau a scolii normale (pedagogice) si institute teologice de grad universitar, având la baza bacalaureatul sau diploma de scoala normala (pedagogica).

Fiecare cult își va alege, pentru formarea clerului, una din aceste forme de asezământ scolar.

Pentru pregătirea monahilor, cultele pot organiza, cu aprobarea ministerului, seminarii speciale cu baza de gimnaziu unic sau scoala primara de sapte ani.

ART. 49

Cutul ortodox va putea avea, pentru pregătirea clerului doua institute teologice de grad universitar.

Cutul catolic va putea avea un singur institut teologic de grad universitar, cu sectiile speciale necesare.

Culte protestante de asemenea vor putea avea un singur institut teologic de grad universitar, cu sectiile speciale necesare.

ART. 50

Culte pot avea internate pentru elevii sau studentii care urmeaza scolile, respectiv institutele de pregatire a clerului, însa exclusiv pentru acestia si numai pe lângă scoala sau institutul respectiv.

ART. 51

Jurisdictiunea canonica si învatatura dogmatica în scolile de cântareti, seminarii si institute, sunt pe seama cultului respectiv, iar controlul didactic si administrativ, apartin Ministerului Cultelor, indiferent de felul si gradul lor.

ART. 52

Încadrarea profesorilor actuali se va face prin decret la propunerea Ministerului Cultelor.

CAP. 7

Dispozitii finale si transitorii

ART. 53

Actualele seminarii teologice, în care se preda si cultura generala, se desfiinteaza. Corpul didactic de specialitati laice de la aceste seminarii, împreuna cu prevederile bugetare respective, trec de la Ministerul Cultelor la Ministerul Învatamântului Public. Profesorii care intra în aceasta categorie vor fi încadrati dupa posibilitati, la catedre de aceeasi specialitate sau specialitati înrudite.

Absolventii cu diploma ai seminariilor teologice si care au obtinut diploma pâna la data aparitiei legii de fata, se bucura de aceleasi drepturi de a urma învatamântul teologic superior, ca si bacalaureatii liceelor teoretice sau diplomatii scolilor normale.

ART. 54

Facultatea de Teologie din Bucuresti se transforma în Institut Teologic de grad universitar, iar personalul didactic si administrativ, împreuna cu prevederile bugetare respective, trec de la Ministerul Învatamântului Public, la Ministerul Cultelor.

ART. 55

Toate chestiunile cu privire la împartirea bunurilor între diferitele comunitati religioase locale ale cultelor, nerezolvate înca, se vor rezolva potrivit dispozitiunilor art. 37 din legea de fata.

ART. 56

Toate cultele religioase sunt datoare a-si înainta statutul lor de organizare, pus în concordanta cu prevederile legii de fata, în termen de 3 luni de la data publicarii prezentei legi, Ministerul Cultelor, în vederea aprobarii lor.

Aprobarea statutelor se face prin decret al Prezidiului Marii Adunari Nationale, la propunerea Ministrului Cultelor.

ART. 57

Modificarile ulterioare în statutele de organizare ale diferitelor culte religioase, se vor face în acelasi mod.

ART. 58

Dispozitiunile legii 68 din 19 Martie 1937, pentru organizarea clerului militar, se abroga.

Membrii clerului tuturor cultelor sunt obligati a acorda asistenta si servicii religioase ostasilor, ori de câte ori li se cere. Refuzul de a satisface aceasta obligatie constituie o abatere ce se va sanctiona disciplinar.

ART. 59

Bisericile si capelele militare, cu întregul lor inventar, trec în proprietatea parohiilor de acelasi cult, în circumscriptia carora se afla.

Catedrala Episcopala a clerului militar din orasul Alba-Iulia, dimpreuna cu patrimoniul sau, trece în proprietatea Episcopiei ortodoxe române a Clujului, Vadului si Feleacului.

ART. 60

Membrii clerului militar, care la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial, au cel putin 20 de ani de serviciu public, vor putea cere pensionarea prin derogare de la dispozitiunile legii generale de pensiuni, beneficiind de un spor de 5 ani, utili la pensie, adaugati la timpul efectiv servit.

Membrii clerului militar, care nu vor beneficia de dispozitiunile alineatului precedent, vor fi încadrati în posturi de preoti, pe baza de cereri individuale, în Eparhiile unde au mai functionat sau în alte Eparhii, care au posturi vacante.

Actualul Episcop al Armatei, pastrându-si titlurile si drepturile personale actuale, ramâne la dispozitiunea Sfântului Sinod, care-i va fixa atributiuni potrivite rangului sau.

ART. 61

Plata acestui personal clerical, trecut la Ministerul Cultelor, se va face dintr-un credit extraordinar bugetar, ce se va deschide de catre Ministerul Finantelor pe seama Ministerului Cultelor si care se va acoperi prin anularea unei sume de valoare egala din bugetul Ministerului Apararii Nationale.

ART. 62

Legea Nr. 54 din 22 Aprilie 1928, pentru regimul general al cultelor, precum si orice dispozitiuni contrare prezentei legi, se abroga.
